

Z Á P A D O Č E S K Á U N I V E R Z I T A V P L Z N I
F a k u l t a p r á v n í k á
K a t e d r a ú s t a v n í h o p r á v a

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Lucie Štěpinová**
Název práce: **Nezávislost jako pojmový znak justice**

VEDOUcí DP:

Mgr. et Mgr. Renáta Vokrojová

1. CÍL PRÁCE:

Analyzovat jednotlivé záruky nezávislého soudnictví a upozornit na nedostatky v současné právní úpravě. Na základě prostudování zahraničních modelů soudcovských rad navrhnout model vhodný pro Českou republiku.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Diplomová práce je rozdělena do čtyř kapitol. První kapitola je věnována vymezení základních pojmů, souvislostí a vzájemných vztahů, které daná materie zahrnuje. Autorka rozebírá teorii dělby moci a popisuje její realizaci v ČR. Vymezuje postavení a základní ústavní principy moci soudní, vysvětluje rozdíl mezi pojmy justice a soudnictví.

Ve druhé kapitole je uveden nástin historického vývoje soudnictví a jeho nezávislosti na našem území. Autorka správně poukazuje na skutečnost, že v období středověku nebyla státní správa od soudnictví důsledně oddělena a že k obratu došlo postupně po roce 1620. Mapuje vývoj za doby vlády Marie Terezie, Josefa II., za bachovského absolutismu, po vzniku ČSR, po skončení II. světové války, v době vlády komunistické strany, po listopadu 1989, kdy bylo opět navázáno na prvorepublikovou právní úpravu, až po současnost.

Těžištěm práce jsou následující dvě kapitoly. Třetí kapitola se zabývá současnou právní úpravou nezávislosti soudnictví. Autorka zdůrazňuje nutnost dělit nezávislost soudnictví jednak na nezávislost soudů, soudců a dalších osob, jednak na nezávislost osobní, organizační, funkční a ekonomickou. Uvádí domácí i mezinárodní právní prameny, v nichž jsou formulována pravidla pro fungování nezávislého soudnictví, cituje z judikatury Ústavního soudu, analyzuje jednotlivé záruky nezávislosti soudcovské nezávislosti a důvody pro odvolání z funkce soudce. V souvislosti s tím zkoumá problematiku odvolatelnosti předsedy

Nejvyššího soudu (a to jak z hlediska zásahu moci výkonné do nezávislosti moci soudní, tak i z hlediska nutné vzájemné kontroly jednotlivých mocí ve státě), inkompatibilitu funkcí, zajištění ekonomické nezávislosti soudců. Poukazuje na nízké platové ohodnocení justičních čekatelů, na neexistenci psychologických testů pro výběr přísedících, na systém odvolávání přísedících a z toho vyplývající rizika, na vztah soudců k přísedícím a upozorňuje na některé nedostatky stávající právní úpravy - absence výslovného zákonného zákazu členství soudců v politických stranách, složení kárných senátů, současná právní úprava týkající se nezávislosti přísedících (nedostatečná kritéria pro jejich výběr a odvolání, absence zákonné úpravy inkompatibility funkce přísedících s dalšími funkcemi v rámci veřejné správy, nedostatečné finanční ohodnocení přísedících), absence právní úpravy, která by umožnila zřízení vrcholného samosprávného orgánu soudní moci.

Na to navazuje kapitola čtvrtá, kde autorka srovnává různá pojetí soudcovských rad ve vybraných státech EU, seznamuje čtenáře s problematikou soudcovské samosprávy, významem existence soudcovských rad, se snahou zřídit Nejvyšší rady soudnictví v České republice i s názory odborné veřejnosti na zřízení takového orgánu. Zkoumá výhody a nevýhody jednotlivých modelů soudcovských rad na území Evropské unie a jejich specifické rysy. Doporučuje čerpat inspiraci v zemích, kde tento orgán efektivně funguje a je pro soudní moc přínosem. Na základě studia uvedených modelů soudcovských rad a probíhající odborné diskuse autorka v závěru kapitoly navrhuje ideální model Nejvyšší rady soudnictví v České republice.

Autorka prostudovala značné množství materiálů, podrobila je rozboru, kriticky vyhodnotila informace, které získala, srovnávala relevantní zahraniční praxi, předložila návrh řešení a další úvahy de lege ferenda.

Cíl diplomové práce splněn.

Dle ověření systémem pro odhalování plagiátů THESES.CZ vykazuje práce 0% shodu s jinou prací.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Jazykový projev, citace, odkazy na literaturu, grafická úprava a členění kapitol v normě.

4. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

a) K jakým závěrům ve vztahu k nezávislosti soudnictví v jednotlivých zemích EU došla Evropská komise ve svém Srovnávacím přehledu 2015 (*2015 EU Justice Scoreboard*)?

b) Domníváte se, že je rozdíl mezi požadavky na nezávislost členů poroty v anglo-americkém soudním systému a na nezávislost laických přisedících v ČR (str. 43)?

5. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

Výborně

Datum: 15. 4. 2015

Podpis:

